

KEUSOTE

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Lapset-, nuoret- ja työikäiset
lautakunta

Lausunto Keski- Uudenmaan aluehallitukselle hyvinvointialuestra- tegiasta ja palvelustrategiasta 11.11.2025

Sote ihmisen
kokoiseksi.

Miten lautakunta arvioi, että hyvinvointialueen strategia ja palvelustrategia vastaa lasten, nuorten ja työikäisten / ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden muuttuviin palvelutarpeisiin strategiakauden 2026-2030 aikana?

Kokonaisuus on hyvä, ja palvelutarpeet nousevat esiin. Painopisteet vastaavat alueen haasteisiin. Strategian viestintään ja yleisesti tietoisuuden lisäämiseen strategiasta ja sen painopisteistä tulee kiinnittää huomiota.

Työikäisten väestön pitkäaikaistyöttömyyteen liittyvät ongelmat, talous, päihde-, mielenterveys ym. on tärkeää näkyä palvelustrategiassa. Keski-Uusimaalla on myös paljon yksinasuvia työikäisiä, joilla voi olla huono-osaisuuden kasaantumista. Menetetyt elinvuodet (PYLL) kertovat tuen tarpeesta erityisesti työikäisen miesväestön päihde- ja mielenterveyshaasteissa.

Lasten, nuorten ja perheiden varhainen tuki on tärkeä painopiste, ja tässä on tärkeää muistaa erityisesti vanhempien ja perheiden haasteet. Lasten ja nuorten mielenterveyden ja arkiset ongelmat sekä perheiden tuki perheiden ongelmissa (avioerot ym.) nivoutuvat toisiinsa ja vaativat kokonaisvaltaista kohtaamista. Painopisteen tuessa tulisi olla hyvin varhain ja ennaltaehkäisten ongelmia. Psykososiaalista tukea tarvitsevat myös ns. tavalliset perheet lapsiperhearjessa. Opiskeluhuollon rooli sekä yhteistyö kuntien ja muiden toimijoiden kanssa on palvelustrategian toimeenpanossa keskeistä.

Maahanmuuttajaperheet ja lapset on tärkeää huomioida strategian ja palvelustrategian toimeenpanossa. Kuten muutkin erityisryhmät.

Mitä lautakunta näkee riskinä hyvinvointialueen strategiassa ja palvelustrategiassa, jonka aikana joudumme tekemään merkittäviä taloudellisia sopeutustoimia?

Talouden tasapainottaminen näkyy vahvasti strategiassa ja palvelustrategiassa, ja vaikka se on keskeinen osa strategiaa, niin se ei ole keino saavuttaa tavoitteita. On tärkeää muistaa, että ennaltaehkäisystä säästäminen johtaa helposti kalliimpien palvelujen piiriin joutumiseen. Ennaltaehkäisystä säättämisen vaikutukset näkyvät pitkällä aikavälillä, ja tämä riski tulee huomioida. Vaikuttavien palvelujen arviointi on vaikeaa ja vaatii osaamista. Lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutus tulee ottaa strategian ja palvelustrategian toimeenpanossa huomioon. Henkilöstöön kohdistuvat toimenpiteet ovat olleet sopeutuksen kohteena, jatkossa tämän strategian ja palvelustrategian toimeenpanossa henkilöstön asemaan, hyvinvointiin sekä osaamiseen tulee kiinnittää huomiota.

Mitkä ovat niitä hyvinvointialueemme mahdollisuuksia, joita tulisi korostaa hyvinvointialueen strategiassa ja palvelustrategiassa huolimatta tiukasta taloustilanteesta?

Alueellamme on lapsiperheitä ja huoltosuhde hyvällä tasolla verrattuna moneen muuhun hyvinvointialueeseen. Yhteistyö kuntien, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa on rakentunut vahvaksi ja tukee hyvinvointialueen strategian ja palvelustrategian toimeenpanoa hyvällä tavalla. Ennaltaehkäisevät ja matalan kynnyksen palvelut sekä älykkäät digipalvelut ja teknologia ovat iso mahdollisuus strategian ja palvelustrategian toimeenpanon onnistumisessa.